

17.19x20.24	1	2	עמוד	כותרת	הארץ -	23/07/2019	69338258-4
בועז סנג'רו - ראש החטיבה למשפט פלילי וקרימינולוגי - 26330							

בועז סנג'רו

האם המשטרה מחסלת את הפרטיות?

לשער מה ייוותר מחופש ההפגנה במדינת ישראל אם תופעל "מער" כת האח הגדול".

אכן, היו בהפגנות האחרון נות גם אירועים אלימים ובראשם הצתת מכונית. אך אין לטעות ולהחליף את האכיפה המתבקשת של החוק הפלילי על קומץ פורעי חוק, בניסיון לשלול את חופש ההפגנה מקבוצה שלמה המונה רכבות אורחים שומרי חוק.

כעת דוות על קריאות של "ככירים במשטרה" נגד "איפוק רב מדי בתגובה להפגנות" ונגד "מדיניות ההכלה בה נקטה המשטרה" ("הארץ", 14.7). הקריאות הללו אינן במקומן והן אפילו מדאיגות. על צמרת המשטרה לסנן אל מחוץ לשורותיה את השוטרים הששים אלי קרב. אורחים מפגינים אינם אויב שיש להילחם בו.

פרופ' סנג'רו מלמד במרכז האקדמי למשפט ולעסקים ברמת גן ובמכללה האקדמית ספיר

מוטעה. אין לאפשר חדירה מכוערת כזו לצנעת הפרט.

על התפישה המעוותת של תפקיד המשטרה בחברה דמוקרטית ניתן ללמוד גם מהכוונה להשתמש ב"מערכת האח הגדול" למעקב אחר התארגנויות למחאה, כפי שדווח. חופש ההפגנה הוא זכות יסוד שיש לטפח ולא לדכא. דברי ימיה הקצרים של מדינת ישראל כבר גדושים בדיכוי חופש ההפגנה על ידי המשטרה, מאז "אירועי ואדי סאליב" בחיפה (1959). כך היה גם במחאת "הפנתרים השחור" בירושלים (1971), ב"אירועי יהוד" (1994). כך היה כשהמשטרה עצרה אוטובוסים של אורחים שביקשו להפגין נגד תוכנית ההתנתקות (2005) עוד בערים שמהן ביקשו המפגינים לצאת, מאות קילומטרים לפני הגעתם לגוש קטיף. זה לא נגמר: באחרונה דוות על ניסיונות למנוע מיוצאי אתיופיה להפגין נגד אלימות המשטרה כלפיהם. ניתן רק

סגורים וברשת האפלה' (דארקנט), בהתאם לדרישות המשטרה, וכי "נועדה לאתר ולנתח פעילות פלילית ברשת. ביכולתה לעקוב אחר פעילות משתמשים או קבוצות ברשתות החברתיות, ולעקוב גם אחר הנעשה באתרים המוגנים בסיסמה ובדארקנט, גם באמצעות משתמשים מזויפים. המידע מועבר למשטרה בזמן אמת, כך שנוכל לעקוב אחר התארגנויות לכיצוע עבירות או למחאה".

בניגוד לסברה מוטעית, הציבור אינו נחלק ל"טובים" ול"רעים", וכל אחד עלול למצוא את עצמו או את מי מקרוביו או מכריו חשוד בעבירה פלילית. לכן רצוי לאזרחים לפעול כדי להגביל את כוחו של השלטון לפגוע בהם. הדמוקרטיה משתדלת לעשות כן, בתפקידה כמגינה על זכויות הפרט ועל זכויות המיעוט. אך עתה מסתמנת פלישה מאסיבית לפרטיות של כולנו, אפילו לפני הסיווג כחשודים – שאף הוא עלול להיות

עולם המתואר בספרו של ג'ורג' אורוול "1984", אין פרטיות. השלטון ("האח הגדול") צופה בכל מעשיו של האזרח, ומעניש אפילו על מחשבות, במסגרת העבירה "חשובפשע": "אין הבדל אם יכתוב 'הלאה האח הגדול' או לא יכתוב. אין הבדל אם ימשיך בכתובת היומן או לא ימשיך. אם כך ואם כך עתידה משטרת המחשבות לתפוס אותו. שכן הוא אשם – והיה אשם גם אילמלא כתב מלה אחת – בפשעי הפשעים, בזה הכולל בתוכו ממילא את כל שאר הפשעים... יכול אתה להצליח להתחמק זמן-מה, אפילו שנים, אבל במוקדם או במאוחר סופך להיתפס".

תחת הכותרת "המשטרה רוצה לרכוש מערכת לאיסוף מודיעין על גולשים ב-40 מיליון שקל, בלי מכרז" (ג'וש בריינר, "הארץ", 16.7) התבררנו כי "המערכת המדוברת אוספת מודיעין על פעילות ברשתות החברתיות וגם בפורומים

הגנה או דיכוי

על המשטרה לסנן החוצה את השוטרים הששים אלי קרב. אורחים מפגינים אינם אויב בועז סנג'רו / עמוד 2